

ת"פ 18/5689 - מדינת ישראל, המאשימה נגד י.י., הנאשם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 18-5689 מדינת ישראל ני יי

לפני כבוד השופט שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה
ע"י ב"כ עוזר סימונס

נגד
י.י. - הנאשם
ע"י ב"כ עוזר משה קשלס

הכרעת דין

1. מצוות הוראות סעיף 182 סייפה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אני מודיע, בפתח הכרעת הדיון, כי החלטתי לזכות את הנאשם.

א. רקע כללי והעובדות הנטענות בכתב האישום:

2. סיפור הרקע לאירוע מושא תיק זה הוא סיפור קשה ומצער מאד. לנאם, גבר גrown ויליד שנת 1952 (כבן 68 שנים כיום), שלושה ילדים צעירים: ילדה בת 4, ילדה נספת בת 7 וילד בן 8 (לפי גילם במועד הרלוונטי לכתב האישום). בעניינים של הילדים ניתנו החלטות שיפוטיות - בהמשך להמלצות שירוטי הרוחה - שלפיהן הם הושמו במרכז חירום (לפי הוראות חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ר-1960) ולאחר מכן הועברו למשפחה אומנה. לנאם היו טענות קשות ביחס לדרך שבה לטפלו הילדים במרכז. לדבריו, הילדים סבלו מגיעות פיזיות, כאשר הבן אף נדרש לאשפוץ ולטיפול בבית חולים (ר' התמונות ס/1).

3. ביום 14.01.18, בשעה 12:30 לערך, זמן הנאשם לפגיעה באגן הרוחה בעיריית הרצליה, בנסיבות שני עובדים סוציאליים (יואב והדר; להלן בלבד - העו"ס). באותה העת, הילדים עדין שהו במרכז והנאם היה מגיע לבקרים פעמי שבזע, בימי שלישי. במהלך הפגישה הודיעו העו"ס לנאם כי בהתאם להחלטת בית המשפט, הבן יצא מהמרכז ויעבר למשפחה אומנה.

4. לפי הטעון בעובדות כתב האישום, בתגובה להודעה הנ"ל **"אמר הנאשם לעובדים הסוציאליים שהוא יבוא אליהם בסיטוטים שלהם ויעשה את ילדיהם יתומים"**. עוד נטען, כי בדברים אלה איים הנאשם על העו"ס, שלא כדין, **"בפגיעה בגופם בכונה להפחידם"**. על רקע זה הנאשם, בכתב האישום, ביצוע עבירה של **איומים**, לפי הוראות סעיף 192 לחוק העונשין, עמוד 1

תש"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

גדר המחלוקת והראיות שהובאו לפני בית המשפט:

.ב.

5. במסגרת ההליכים המוקדמים כפר הנאשם במינויו לולפייך הועבר התקיק לשמייעת הראיות לפניי. עם זאת, כפי שעה מתחשבת ההגנה לאישום ועוד יותר מכך במהלך המשפט ובעדות הנאשם, המחלוקת העובדתית בין הצדדים היא מצומצמת למדי. לפי גרסת הנאשם, הוא קיבל בקושי ארך בהבנה את החלטת בית המשפט להעביר את הילדים למשפחות אומנה. ואולם, החלטת העו"ס לישם החלטה זו תוך הפרדה בין הילדים הכאיבה לו מאוד, בפרט כאשר נאמר לו שלא יוכל להגיע לבקר את הילדים במרכז. לטענת הנאשם, כאשר נאמר לו שהילדים יופרדו רוחו סערה, ותוך סערת גשות זו הוא איחל לעו"ס שגם ילדיהם יהיו אומללים. עם זאת הכחיש הנאשם כי הוא איים על העו"ס, או כי התכוון לאיים עליהם.

(1) עיקר עדויות העו"ס:

6. שני העו"ס העידו לפניי, כאשר אגב עדותו של יואב הוגש גם טופס הדיווח שאותו מלא לאחר האירוע (סמן ת/1). יואב תיאר, בעודו, את ההחלטה השיפוטית שנתקבלה בעניינים של הילדים, מספר חדשים לפניי האירוע, בעניין העברת הילדים למשפחות אומנה. יואב אישר, בחקירתו הנגדית, כי בהחלטה השיפוטית צוין שבמידת האפשר הילדים לא יופרדו, אך הוסיף שבשל מורכבות מצבם של הילדים לא ניתן היה לעשות זאת והוא החלט ששתי הבנות יועברו למשפחה אחת ואילו הבן יועבר למשפחה אומנה אחרת (בפרוטוקול, עמ' 8 שורה 13 ואילך).

7. בעודו הראשית תיאר יואב את השתלשלות העניינים בפגישה, לאחר שהודיע לנאים על ההחלטה להעביר את הבן למשפחה אומנה, כתהלאן:

היה מאוד נסער, הוא התחליל לדבר ולהגיד שאנחנו רעים, הוא אמר שהוא יופיע בסיטוטים שלנו ולא יוכל לישון בלילה, הוא אמר שהוא יdag לזה שהילדים שלנו יהיו יתומים

...

ניסיתי לשמור על קור רוח. אמרתי לו שזה לא אישי, שזו החלטה שיפוטית, ושאין צורך לרדת למקום אישי. זה מה שאני זוכר לפחות שאמרתי לו. היה עוד ויכוח בשיחה סביב זה שהוא רצה לבוא לראות אותם במרכז חירום ואמרנו לו שאנו עושים הפסקה קצרה לקרהת המעבר למשפחה אומנה כי זה לא פשוט לבן שלו מבחינה רגשית. הוא לא קיבל את הדבר הזה והוא הבטיח שהוא יגיע ולא אכפת לו שום דבר. הבחרנו שהוא יכול לראות רק באישור, ובשבוע הזה לא הסכמנו למפגש. אם הוא יגיע למרכז חירום בכל זאת נזמין משטרת. בסופו של דבר הוא לא הגיע (בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 4 ואילך^[1]).

8. יואב הוסיף כי לאחר הפגישה הוא פנה בראש הצוות שלו, על מנת לעדכנה, משום שהשנה אמרו דברים חמורים. ראש הצוות הנחתה את העו"ס להגיש תלונה במשטרה, וכך אכן עשו למחירת היום (ר' בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 15 ואילך). בחקירה הנגדית ציין יואב שהפגישה נמשכה כחצי שעה או יותר (שם, עמ' 8 שורה 1 ושורות 30). לדבריו, לאחר האיום הוצב לנאים "גבול מילולי" (ר' גם

- בדוח ת/1, בסעיף י"ט), הפגישה המשיכה והנאשם לא איים יותר (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 23).
- .9. יואב העיד שאינו יכול לומר כו� מה היה המלל המדוייק בו נקט הנאשם בדבריו ("אני לא יכול **להגיד את המלל המדוייק**", ר' בפרוטוקול, עמ' 9 שורה 4), ולא שלל את האפשרות שהנאשם גם אמר שילדייהם (של העו"ס) יהיו אומללים. עוד אישר יואב כי הגם שבמוקם היה מאבטח, התערבותו לא נדרשה, ושהעו"ס אף לא הזמין משתטרה למקום (שם, עמ' 10 שורה 12 ואילך).
- .10. נוכח העובדה שבעודתו בבית המשפט חזר יואב וצין כי הנאשם אמר להם ש"**ידאג**" שילדייהם יהיו יתומים, הוא הופנה לכך שבודח ת/1 כתב כי הנאשם אמר ש"**עשה**". יואב השיב כי הוא מניח שהנאשם אמר את מה שנכתב אז (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 1). עם זאת, בהמשך הדברים שלל יואב את האפשרות שמדובר ב"**איוחלים**" גרידא והוסיף שהוא בטוח כי הנאשם אמר "**אני עשה**", מילימם שבעקבותיה פנה לראש הצוות (שם, שורה 11).
- .11. הדר, להבדיל מיואב, כמעט לא זכרה דבר מהairoע והסתמכה על הودעתה, שאותה קראה עובר לעודותה (בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 20; עמ' 12 שורה 4). בהמשך הדברים ציינה הדר כי היא זוכרת רק את החדר בו התקיימה הפגישה ומה לבשה (שם, עמ' 12 שורה 16).
- .12. בחקירה הראשית סיפרה הדר שהנאשם "**פָשׁוֹט אַיִם עַלְינוּ שָׁהִלְדִּים שֶׁלְנוּ יִהְיוּ יִתּוּמִים, שֶׁהָוָא יָבוֹא לָנוּ בְּחֻלּוֹמֹת**" (בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 17 ואילך). בחקירה הנגדית ציינה כי היא מינהה שהנאשם אمنם היה נסער "**כִּי הָודַעַת לֹא הָודַעַת לֹא פָשׁוֹטָה**" (שם, עמ' 12 שורה 9). עם זאת, לשאלת הסניגור אם "תכן שדברי הנאשם היו **איוחלים**" בלבד ולא מעבר לכך השיבה הדר בשלילה, תוך שדגנשה כי בעבר איחל לה הנאשם "**איוחלים**" שונים וזה לא הייתה המקלה כאן (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 29).
- .13. כשנשאלה הדר כיצד היא משוכנעת בכך, הגם שאינה זוכרת את פרטי האירוע, היא השיבה: "**פ' הלכתי והتلוננתי על זה. היה עניין מהדבר הזה ולא סתם היה עניין מהדבר הזה**" (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 33).

(2) **עיקרי גרסת הנאשם בהודעתו ובעדותן:**

- .14. הודעתה הנאשם במשטרת נגבהה ביום 18.01.16, כלומר יומיים לאחר האירוע. הנאשם ויתר על זכותו להיוועץ עם עורך-דין ומספר על הרקע לאירוע. לדבריו, כשהוא הגיע לפגישה, יואב אמר לו: "**אני עומד להגיד לך דברים קשים, שאלתי מה? הוא אומר לי אל תלך ביום שלישי לראות את הילדים שלך אנחנו שלחחים את הילד למשפחה אומנת, אמרתי לו למה אתה מפריד בין הילדים אין אתה יכול לעשות את זה, אמרתי לו תשמע הילדים שלך יהיו אומללים וזה בכלל ההתעללות שמתעללים לי בילדים...**" (ת/2, שורה 20 ואילך).
- .15. הנאשם נשאל מה קרה אחריו אמר את הדברים והשיב: "**לא קרה כלום, פשוט אמרו לי לא ללקת ביום שלישי לראות את הילדים, גם אני מעצבים אמרתי שאלך אבל כמובן שלא הלכתי כי אני תמיד הולך בדרך המקובלת דרך החוק**" (ת/2, שורה 37 ואילך). החוקר הוסיף ושאל את הנאשם מה הוא רצה מהעו"ס - כאשר החלטה השיפוטית על השמת הילדים במשפחה אומנת התקבלה כבר חודשים לפני כן - והנאשם אמרה: "**אני רוצה שלילדים שלי יהיה טוב שם כבר יהיה במשפחה אומנת שיקחו אותם למשפט אחת למה לקרוע אותם...**" (ת/2, שורה 45 ואילך).

.16. בעדותו בבית המשפט חזר הנאשם על גרסתו האמורה; וcdcero: "הודיעו לי שהם עומדים להוציא את הילדים ממשפחה שלי למשפחה אומנה, קיבלתם את זה הבנה. שאמרו לי שהם מפרידים ביניהם, הרגשתי סערת רגשות, ואז אניஇיחלתי להם שהילדים שלהם יהיו אומללים, והם לא ישנו בלילה אףלו, ושיהיו להם סיוטים, ולמה כי בתקופה זו שהילדים של[י] היו אצלם (הכוונה במרכז - ש.א.) הילד שלי פעמים עבר שברים בגולגולת והגיע לאשפוז בבית חולים (בוכה) נשברו לו שני שיניים הוא היה ללא הכרה... יש תМОנות" (בפרוטוקול, עמ' 14 שורה 1 ואילך).

.17. בחקירה הנגדית סיפר הנאשם, תוך כדי, שהוא זה שטיפל ילדים, עקב מצבה הבעיתית של אםם, ולמעשה היה מי שגידל אותם (בפרוטוקול, עמ' 14 שורה 29 ואילך). הנאשם הוסיף וטען כי הוא אב מסור, שלא חיסר מילדיו מאהמתו יוכל היה להמשיך לגדלם, אך אם הוחלט להוציא את הילדים ממנו ביקש שלפחות יידאגו להם. הנאשם חזר והציג כי במהלך הפגישה הוא נתן בסערת רגשות, ועקב כך אייחל לעו"ס שילדיהם יהיו אומללים, אך הדגיש שלא היה לו כל כוונת-פגיעה בילדים של העו"ס: "אני לא פוגע בשום ילד. אני הבעתי את סערת הרגשות שיש לי, היתי המומם מההרגשות שלהם לא פועלם כאב וכאם", ובהמשך הוסיף והבע צער על דבריו "אני מצטער. אני רק אייחלי אני מצר עלך, לא אימתי, רק אייחלי. הסיטואציה בה אני נמצא גם לוקחים את הילדים, גם מפרידים ביניהם, וגם הם מקבלים מכות" (בפרוטוקול, עמ' 15 שורה 30 ואילך).

ג. דין והכרעה:

.18. לאחר ששמעתי את עדויות העדים שהעידו לפני - שני העו"ס מטעם המאשימה, והנائب מטעם ההגנה - והתרשםתי ממהן, וגם עינתי במוצגים שהוגשו ושמעתי את סיכון ב"כ הצדדים, אני קובע כי בסופו של יום נותר ספק סביר בשאלת אשמו של הנאשם. מספק זה זכאי הנאשם ליהנות ועל כן דין הוא לזכוי.

.19. "אמר מיד כי התרשםתי באופן חיובי מעדויות שני העו"ס, שהעידו לפני בהגינות ומתחוץ מגמה להציג לפני בית המשפט את מלא העובדות הידועות להם. עם זאת, שניהם התקשו לזכור את המילים המדויקות שבהן השתמש הנאשם, כאשר אף היה שני מוסים בין גרסאותיהם (ר' בפסקה 7 ובפסקה 12 דלעיל).

.20. נוכחות העבירה בה מואשם הנאשם - עבירות האיום - יש להיבט המילולי חשיבות רבה, שהרי עסקין בעבירה שהיסוד העובדתי שלה מתבטא בדיונים בלבד. יתר על כן, כפי שנפסק לא אחת, תיחום גבולותיה של עבירת האיומים אינו קל, בין השאר בשל הקושי המובנה להבחין בין התבטאות שהיא מותרת במסגרת זכות היסוד של הפרט לחופש ביטוי - לרבות התבטאות שאינה ראייה, העוללה לעורר פחד - לבין התבטאות אסורה, המגבשת את היסוד העובדתי של עבירת האיומים (ר' ביתר הרחבה בת"פ (שלום ת"א) 33623-10-14 מדינת ישראל נ' פלוני (08.07.2015), בפסקה 27 להכרעת הדין ואילך, ובפסקה המאזכרת שם. לבחינה ביקורתית של עבירת האיומים ר' א' הרדו, "עבירה מאימת - מבט ביקורת עבירות האיומים (בעקבות רע"פ צובי)", **משפטים על אתר י"ג**, תש"פ, 33).

.21. הקושי לקבוע את המילול המדויק, בו השתמש הנאשם כלפי העו"ס במהלך הפגישה, מקרים אפוא

גם על האפשרות להוכיח את התקיימות היסוד העובדתי שבUSART האזומים במקרה זה, וזאת במידה הנדרשת בפליליים. אכן, העו"ס שללו את האפשרות שדבריו הנאשם היו בגדיר "איחולים" גרידא, וمعدויותיהם אף עולה כי מבחינה סובייקטיבית הם חשו מאוזינים. ואולם, כאמור, המבחן להגדרת אזומים הוא מבחן אובייקטיבי ולפיכך ישנו משנה-חשיבות לקביעת ההתבטאות המדוקיקת, שהיא היא המגבשת את קנה המידה האובייקטיבי. זאת ועוד, בהקשר זה ראוי לציין כי בדו"ח 1, שנערך לאחר האירוע, רשם יואב - במקום המועד לתיאור "**עוצמת האירוע על פי תחושת העובד הנפגע**" - כי מדובר בעוצמה "**ביןונית**" בלבד (ר' 1/1, בסעיף ט"ז). לעומת זאת, אולי לפי תחשותיהם של העו"ס לא היה מדובר באירוע בעוצמה סובייקטיבית "**חרמורה**" או "**חרמורה נוספת**" (לפי קטגוריות החומרה שבוטופס הדו"ח).

.22. לקושי הראיתי שבמשמעות היסוד העובדתי מצטרף לקושי ראייתי נוסף, במשמעות היסוד הנפשי. יouterם בהקשר זה, כי USART האזומים (לפי הוראות סעיף 192 לחוק העונשין) דורשת לא רק מחשבה פלילית אלא גם מטרה מיוחדת, דהיינו: "**כוונה להפחיד את האדם**" (נפגע העירה - ש.א.) או **להקניתו**"; כאשר בעבודות כתוב האישום נטען, כזכור, שהנאשם אמר את הדברים המוחשים לו בכוונה להפחיד את העו"ס (ר' בפסקה 4 דלעיל).

.23. והנה, במקרה דנן עסקין באירוע נקודתי, שנאמרה במהלך פגישה שנמשכה כחצי שעה יותר, אשר כעולה מהדו"ח 1/1 וمعدויות העו"ס די היה בהצגת "**גבול מילולי**" לנאשם על מנת שהפגישה תמשיך ותתנהל כדרכה. בנוסף, לא היה צורך בהזעקה המאבטחת, שהה במקומות, קל וחומר בהזעקה משטרת. מכאן, שככל מקרה (לא קשר לתוכנה המילולי המדוקיק של האירוע) מדובר באירוע שנאמרה אגב סערת רגשות קשה - בנסיבות מוגנות למדי, כפי שהעו"ס עצם אשרו בהගנותם - שהנאשם לא חזר עליה בהמשך. בנסיבות אלה כמובן, לכל הפחות, ספק סביר בשאלת התקיימות היסוד הנפשי המוחיד הנדרש בהגדרת USART האזומים.

ד. סוף דבר:

.24. אשר על כן ולאור כל המקובל החלטתי, כאמור ברישא להכרעת הדיון, לזכות את הנאשם.

ניתנה היום, י"ח בטבת תש"פ, 15 בינואר 2020, במעמד הצדדים.

[1] כהערה טכנית יש לציין כי ההדגשות בכל היצוטים שבהכרעת דין זו **אין** מופיעות במקור והן תוספות של הח"מ.

התוספות בסוגרים מרובעים, בתוך ציטוטים, באות למד על תיקון טעויות הקלדה.